

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt
och punktskatter

Er referens: Fi2023/02703

Stockholm, 2023-12-22

Remissyttrande

Remiss av promemorian Justerad skatt på tobak och nikotin

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar nedanstående synpunkter på promemorians förslag.

Grunder för förslagen

I promemorian förslås att

- punktskatten på snus ska sänkas med cirka 20 procent från den 1 november 2024 relativt den sedan tidigare aviserade höjningen som sker den 1 januari 2024. Det innebär att priset på en snusdosa förväntas sänkas med 3 kronor.
- punktskatten på cigaretter, cigariller, röktobak och övrig tobak föreslås höjas med drygt 9 procent den 1 november 2024 relativt den höjning som görs från den 1 januari 2024. Det innebär att en ett paket cigaretter förväntas höjas med 4 kronor.
- skatten på e-väskor och andra nikotinhaltiga produkter, i likhet med tobaksprodukter, årligen ska indexeras utifrån konsumentprisindex, KPI.
- det införs definitioner av snus och tuggtobak i lagen om tobaksskatt. Syftet är kodifiera vad som redan gäller i skattehänseende, innebärande att för att en produkt ska beskattas som snus eller tuggtobak ska den dels vara "snus" eller "tuggtobak", dels hänföras till KN-nummer 2403.

Grunden till ändringarna är att regeringen anser att nuvarande skillnaden i beskattning mellan snus och övriga tobaksprodukter bör återspeglas ytterligare, eftersom cigaretter och röktobak bedöms utgöra en större hälsofara än snus.

I promemorian anges att vid förändringar av skatten på tobak måste hänsyn tas till eventuella effekter på den oregistrerade delen av tobakskonsumtionen, som utgör

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

resandeförsel och smuggling. En alltför stor prisökning kan leda till ökad resandeförsel och smuggling. Senast tobaksskatten höjdes, bortsett från de årliga indexeringarna och höjningarna med anledning av förslagen i prop. 2021/22:245, var den 1 januari 2015. Sedan dess har flera av Sveriges grannländer höjt skatten, i vissa fall flera gånger. Sammantaget anges i promemorian att det finns utrymme att höja skatterna utan att riskera någon större ökning av den oregistrerade konsumtionen.¹ Vidare anges att skattehöjningarna har bestämts med beaktande av ökad smuggling och olaga handel med tobak i åtanke och att väl avvägda skattehöjningar kan hålla smugglingen på en försumbar nivå.²

För 2024 beräknas förslaget om höjd skatt på cigaretter, cigarrer, cigariller, röktoak och övrig tobak samt sänkt skatt på snus totalt minska skatteintäkterna med knappt 10 miljoner kronor netto. Sammantaget minskar förslagen skatteintäkterna för 2025 med knappt 30 miljoner kronor netto.

Aktuella förslag föreslås träda i kraft den 1 november 2024, förutom indexeringen på e-vätskor och nikotinprodukter som tillämpas från den 1 januari 2025.

Synpunkter

NSD är kritisk till att promemorian saknar en grundlig analys avseende effekterna av den i sammanhanget stora punktskattehöjningen på cigaretter, cigariller, röktoak och övrig tobak. För cigaretter innebär den föreslagna höjningen med drygt 9 procent relativt nivån den 1 januari 2024, en höjning med 12,9 procent³ jämfört med 2023:års skattenivå eller 22,59 procent⁴ relativt 2022:års skattenivå.

Promemorians påstående att den föreslagna höjningen av tobaksskatten skulle innebära en begränsad ökning av smuggling m.m. förs fram utan att redovisa utförligare underlag för att så skulle vara fallet. NSD anser därför att aktuell remiss saknar tillräcklig analys och fakta hur den osedvanligt höga höjningen av tobaksskatten påverkar smuggling och illegal handel avseende cigaretter, cigariller, röktoak och övrig tobak. Frågan om höjningens konsekvenser på smuggling och den illegala handeln är alltför viktig för att inte analysera djupare än vad som förefaller ha gjorts i aktuell promemoria.

En eventuell höjning på föreslagen nivå bör föranledas av en grundlig utredning som beaktar aktuell utveckling i andra länder och ökad risk för smuggling med beaktande av erfarenhet från tidigare års höjningar av tobaksskatten. Att inte grundligt analysera konsekvenserna av en höjning riskerar bli kontraproduktivt för pågående arbeten med att bekämpa smuggling och organiserad brottslighet. Detta gäller särskilt mot bakgrund av regeringens bedömningar att den grova och organiserade

¹ Se sid 15 i aktuell promemoria.

² Se sid 25 i aktuell promemoria

³ 12,9 % = 2,01/1,78 - 1

⁴ 22,59 % = 2,01/1,64 - 1

brottsligheten är systemhotande och att kampen mot organiserad brottslighet är en av regeringens absolut viktigaste uppgifter.

Mot bakgrund av den osäkerhet som råder bör eventuella höjningar avseende cigaretter, cigariller, röktoak och övrig toak ske med större försiktighet än vad som föreslås i promemorian.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Robert Lönn